

JUSTIITSMINISTEERIUM

AS SEB Pank
Marju.Sade@seb.ee

Teie 06.04.2023
Meie 06.06.2023

nr SEBEE/23/CR652
nr 10-4/2574-2

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud Maarja Leppik-Niineväli

Pöördusite AS SEB Pank nimel Justiitsministeeriumi poole kirjaga, milles soovisite selgitusi pankrotiseaduse ([PankrS](#)) § 192⁹ lg 2 kohta.

Justiitsministeerium käsitab Teie kirja selgitustaotlusena, millele vastamist reguleerib märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus ([MSVS](#)). MSVS §-st 3 tulenevalt on Justiitsministeeriumil kohustus anda tasuta selgitusi Justiitsministeeriumi poolt väljatöötatud õigusaktide, nende eelnõude ja asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ning asutuse pädevuse ja õigusloome tegevuse kohta (õigusalased selgitused). Õigusalaste selgituste andmine ei tähenda õigusabi andmist. Õigusalaste selgituste andmisega on tegemist siis, kui selgitatakse mingi konkreetse seaduse, konkreetse paragrahvi, konkreetse lõike, konkreetse punkti sisu ja tähendust. Õigusabiga on tegemist siis, kui antakse mingite konkreetsete eluliste asjaolude osas õiguslik hinnang. Seetõttu on Teie kirjale võimalik vastata ainult selles osas, mis jääb selgitustaotluse raamidesse. Vastame järgnevalt Teie kirjas toodud küsimustele:

- 1. Kas Pankrotiseaduse § 192⁹ lg 2 teksti ja seletuskirja koos tõlgendades tuleb asuda seisukohale, et seadusandja eesmärk on olnud selgelt reguleerida, et järelevalve teostamise käigus on maksejõuetuse teenistusel õigus krediidiasutuselt nõuda **ainult võlgniku pangakontode väljavõtteid**?*

Justiitsministeeriumi hinnangul on PankrS § 192⁹ eesmärki silmas pidades seadusega kooskõlas, kui maksejõuetuse teenistus kogub andmeid ka võlgniku lähikondsete kohta. PankrS § 192⁹ sätestab avatud loetelu, seega ei ole välistatud, et selle alusel ka lähikondsete pangakontode väljavõtteid küsitakse. Normi tõlgendades on suurem osakaal seaduse sättel kui seletuskirjal.

- 2. Kas seletuskirjas märgitud spetsiifiliste täpsustuste eesmärk on olnud tagada, et krediidiasutuselt kui kolmandalt isikult ei küsita võlgniku lähikondsete pangakontode väljavõtteid, kuna maksejõuetuse teenistusel on Pankrotiseaduse § 192⁹ lg 1 kohaselt õigus nõuda andmete esitamist otse pankrotivõlgniku lähikondsetelt ja lisaks kasutada nende osas kõiki muid lõikes 1 loetletud meetmeid?*

Nõustume, et seletuskiri saaks olla selgemini sõnastatud, kuid meie hinnangul ei ole võimalik seletuskirjast välja lugeda, et spetsiifiliste täpsustuste eesmärk on olnud välistada võlgniku lähikondsete pangakontode väljavõtete küsimine. Sättes toodud avatud loetelu eesmärk saab pigem olla, et järelevalve teostajal oleks igakülgne ligipääs vajalikele andmetele.

- 3. Kas maksejõuetuse teenistusel on õigus Pankrotiseaduse § 192⁹ lg 1 nimetatud meetmeid kohaldada krediidiasutuse kui kolmanda isiku suhtes?*

Jah. Iga meetme osas on küll eraldi eeldused, millal ja kelle suhtes neid kohaldada võib, aga üldist välistust nende krediidiasutuse kui kolmanda isiku suhtes kohaldamiseks ei ole. Käesolevalt on

eeldatavasti kõne all eelkõige KorS § 30, mida võib kohaldada isiku suhtes, kelle puhul on alust arvata, et tal on ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks või kaitstava isiku või valvatava objekti ohutuse tagamiseks vajalikke andmeid. Käesolevalt on alust arvata, et AS-il SEB Pank on selliseid andmeid. Meetme tagamiseks võib KorS § 23 lg 4 kohaselt teha isikule ettekirjutuse ja rakendada ka sunniraha.

Kuivõrd maksejõuetuse teenistuse puhul on tegemist haldusorganiga, on andmete nõudmise osas vaidluse tekkimisel võimalik pöörduda halduskohtusse. Justiitsministeeriumi pädevuses pole sellise vaidluse lahendamine.

Kuivõrd krediidiasutuse tegevus kuulub Rahandusministeeriumi (RaM) pädevusse, soovitame krediidiasutuste tegevust puudutavate selgituste saamiseks pöörduda RaM-i poole.

Justiitsministeeriumi nimel juhin tähelepanu asjaolule, et MSVS alusel antud õiguslane selgitus ei tähenda seaduse ainuõige tõlgenduse kehtestamist ega ole kellelegi täitmiseks kohustuslik. Õigust mõistab Eesti Vabariigi põhiseaduse § 146 esimese lause kohaselt ainult kohus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heddi Lutterus
Asekantsler

Lisaadressaadid:
Konkurentsiamet

Rahandusministeerium

Maria Vettik 53229052
Maria.Vettik@just.ee

Kristi Kool 51985372
Kristi.Kool@just.ee